

ΤΡΙΩΔΙΟΝ

6

Β' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΑ ΤΕΥΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΑ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ
«ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»

Ἐπιμελητής ὕλης:

Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Πελυράκης
Τ.Θ. 60060, ΤΚ 570 01 ΘΕΡΜΗ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΗΛ. 2310-462.744 461.145 ΦΑΞ: 463.455

www.agmarkos.gr idrima@agmarkos.gr

2014

Μνήμη τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ
Ἀνανέωση τοῦ θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Στιχηρά

A.

Ἀναστάσιμα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος ἕξῃ
ἀπό τὴν Ὀκτώηχο

B.

Τὰ ἐπόμενα τέσσερα τοῦ Τριωδίου
Ἦχος β'. Ποίσις, εὐφήμιων ᾄσμασιν.

7.

Ἀπό φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός
ἀπό φυλακῆς πρωΐας
ἐλπισάτω Ἰσραήλ ἐπὶ τόν Κύριον. *Ψαλμ. 129*

Ποίσις, εὐφήμιων ᾄσμασιν
ἀνυμνήσωμεν τόν ἱεράρχην;
Τῆς θεολογίας τὴν σάλπιγγα,

τό πυρίπνουν στόμα τῆς χάριτος,
 τό σεπτόν τοῦ Πνεύματος δοχεῖον,
 τόν στῦλον τῆς Ἐκκλησίας τόν ἀκράδαντον,
 τό μέγα τῆς οἰκουμένης ἀγαλλίαμα,
 τόν ποταμόν τῆς σοφίας,
 τοῦ φωτός τόν λύχνον,
 τόν ἀστέρα τόν φαεινόν,
 τόν τήν κτίσιν πᾶσαν καταλαμπρύναντα.

8.

Ὅτι παρά τῷ Κυρίῳ τό ἔλεος,
 καί πολλή παρ' Αὐτῷ λύτρωσις,
 καί Αὐτός λυτρώσεται τόν Ἰσραήλ
 ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν Αὐτοῦ.

Ποίοις, εὐφημιῶν ἄσμασιν ...

9.

Αινεῖτε τόν Κύριον, πάντα τά ἔθνη,
 ἐπαινέσατε Αὐτόν, πάντες οἱ λαοί. *Ψαλ. 116*

Ποίοις, ὑμνωδιῶν ἄνθρασι
 στεφανώσωμεν τόν ἱεράρχην;
 Τόν τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον
 καί τῆς ἀσεβείας ἀντίπαλον,
 τόν θερμόν τῆς πίστεως προστάτην,
 τόν μέγαν καθηγεμόνα καί διδάσκαλον,
 τήν λύραν τήν παναρμόνιον τοῦ Πνεύματος,
 τήν χρυσαυγίζουσαν γλῶσσαν,
 τήν πηγὴν τήν βρύουσαν
 ἱαμάτωννάματα πιστοῖς,
 τόν μέγαν καί ἀξιάγαστον Γρηγόριον.

10.

Ὅτι ἐκραταιώθη τό ἔλεος Αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς
καί ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει
εἰς τόν αἰῶνα. *Ψ. 116,22*

Ποίοις, οἱ γηγενεῖς χειλίεσιν
εὐφήμησωμεν τόν ἱεράρχην;
Τόν τῆς Ἐκκλησίας διδάσκαλον,
τοῦ φωτός τοῦ θείου τόν κήρυκα,
τόν οὐρανομύστην τῆς Τριάδος,
τό μέγα τῶν μοναζόντων ἐγκαλλώπισμα,
τόν πράξει καί θεωρία διαλάμποντα,
Θεσσαλονίκης τό κλέος,
συμπολίτην ἔχοντα
μυροβλύτην ἐν οὐρανοῖς,
τόν θεῖον καί ὑπερθαύμαστον Δημήτριον.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Ὅσιε τρισμάκαρ, ἀγιώτατε πάτερ,
ὁ ποιμήν ὁ καλός
καί τοῦ ἀρχιποιέμενος Χριστοῦ μαθητής
ὁ τιθεῖς τήν ψυχὴν ὑπέρ τῶν προβάτων
αὐτός καί νῦν, πατήρ ἡμῶν,
θεοφόρε Γρηγόριε,
αἴτησαι πρεσβείαις σου
δωρηθῆναι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος.

Καί νῦν. Τό α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου
(ἀπό τήν Ὀκτώηχο)

Εἴσοδος. Φῶς Ἰλαρόν.

Ἐκτενής.

Καταξίωσον Κύριε.

*Πληρωτικά
Κεφαλοκλισία*

Ἀπόστιχα.

Τά ἀναστάσιμα τοῦ τυχόντος ἤχου.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου
πρός διδασκαλίαν
ἐν τοῖς ὡσί τῶν καρδιῶν ἐνηγοῦσα
τάς τῶν ῥαθύμων ψυχάς διανίστησι
καί θεοφθόγοις λόγοις σου
κλιμαῖ εὐρίσκεται
τούς ἐκ γῆς πρὸς Θεόν ἀναφέρουσα.
Διό, Γρηγόριε, Θετταλίας τό θαῦμα,
μή παύση πρεσβέων Χριστῶ
φωτισθῆναι τῷ θείῳ φωτί
τούς τιμῶντάς σε.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Ἀνύμφευτε Παρθένε,
ἦ τόν Θεόν ἀφράστως
συλλαβοῦσα σαρκί
Μήτηρ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου
Σῶν οἰκετῶν παρακλήσεις
δέχου πανάμωμε·
ἦ πᾶσι χορηγοῦσα
καθαρισμόν τῶν πταισμάτων
νῦν τάς ἡμῶν ἰκεσίας προσδεχομένη
δυσώπει σωθῆναι πάντας ἡμᾶς.

«Νῦν ἀπολύεις...»

Ἀπολυτίκια

α. Τό ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου
(ἀπό τήν Ὀκτώηχο)

Β.

Τό Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου:
Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ,
Ἐκκλησίας τό στήριγμα καί διδάσκαλε,
τῶν μοναστῶν ἡ καλλονή,
τῶν θεολόγων ὑπέρμαχος ἀπροσμάχητος,
Γρηγόριε θαυματουργέ,
Θεσσαλονίκης τό καύχημα,
κήρυξ τῆς χάριτος,
ικέτευε διά παντός
σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Καί νῦν. Θεοτοκίον.

Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς ἐκ Παρθένου
καί σταύρωσιν ὑπομείνας ἀγαθέ·
ὁ θανάτῳ τόν θάνατον σκυλεύσας
καί ἔγερσιν δεῖξας ὡς Θεός,
μή παρίδῃς οὓς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου,
δειξόν τήν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον·
δέξαι τήν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον,
πρεσβεύουσαν ὑπέρ ἡμῶν·
καί σῶσον Σωτήρ ἡμῶν,
λαόν ἀπεγνωσμένον.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Ἐξάψαλμος. Εἰρηνικά. Θεός Κύριος ...

Ἀπολυτίκια

(τό ἀναστάσιμο δις καί τό Θεοτοκίό ἀπαξ)

Καθίσματα ἀναστάσιμα

τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας ἀπό τήν «Ὁκτώηχο».

Ὁ Ἄμωμος

ΤΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ

*Ἡ Ὑπακοή καί οἱ Ἀναβαθμοί τοῦ ἤχου ἀπό
τήν Ὁκτώηχο*

Η ΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΩΘΙΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

*Ὁ Ν' Ψαλμός μέ τά Τροπάρια «Τῆς
Μετανοίας...».*

«Σῶσον, ὁ Θεός...»

Οἱ Κανόνες...

Ἀπό γ' ὠδῆς Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ταχύ προκατάλαβε

Τήν πλάνην κατέφλεξας

τῶν κακόδοξων, σοφέ,

τήν πίστιν ἐτράνωσας

τῶν ὀρθοδόξων καλῶς

καί κόσμον ἐφώτισας·

ὄθεν τροπαιοφόρος

νικητῆς ἀνεδείχθης

στῦλος τῆς Ἐκκλησίας,

ἀληθῆς ἱεράρχης·

πρεσβεύων μή ἐλλίπης Χριστῶ,

σωθῆναι πάντας ἡμᾶς.

Δόξα. Τό αὐτό.

Καί νῦν. Θεοδοκίον. Ὅμοιον.

Ταχύ δέξαι, Δέσποινα,
 τὰς ἰκεσίας ἡμῶν
 καί ταύτας προσάγαγε
 τῷ Σῷ Υἱῷ καί Θεῷ,
 Κυρία Πανάμωμε·
 λύσον τὰς περιστάσεις
 τῶν εἰς Σέ προστρεχόντων·
 σύντριψον μηχανίας
 καί κατάβαλε θράσος
 τῶν ὀπλιζομένων ἀθέων
 κατά τῶν δούλων Σου.

Ἄφ' στ' ὠδῆς.

Κοντάκιον-Οἶκος

α. Τά ἀναστάσιμα ἀπό τήν Ὀκτώηχο.

Β.

Τοῦ Τριωδίου:

Ἦχος πλ. δ'. Τῆ Ὑπερμάχῳ.

Τό τῆς σοφίας ἱερόν καί θεῖον ὄργανον,
 Θεολογίας τήν λαμπράν
 συμφώνως σάλπιγγα,
 ἀνυμνοῦμέν σε, Γρηγόριε Θεορρήμον.
 Ἄλλ' ὡς νοῦς, Νοῖ τῷ πρώτῳ παριστάμενος,
 πρὸς Αὐτόν τόν νοῦν ἡμῶν, Πάτερ, ὁδήγησον,
 ἵνα κράζωμεν· Χαῖρε, κῆρυξ τῆς χάριτος.

Ὅλοι μαζί ἐπαναλαμβάνομε:

Χαῖρε, κῆρυξ τῆς χάριτος.

Οἶκος. Ἄγγελος πρωτοστάτης.

Ἄγγελος ἀνεφάνης
 ἐπί γῆς τῶν ἀρρήτων,

τά θεῖα τοῖς βροτοῖς ἐξαγγέλλων·
 ταῖς γάρ τῶν Ἄσωμάτων φωναῖς
 ἀνθρωπίνῳ νοί τε καί σαρκί χρώμενος
 ἐξέστησας καί ἔπεισας ἡμᾶς
 βοᾶν Σοι, Θεορρήμον, ταῦτα·
 Χαῖρε, δι' οὗ τό σκότος ἠλάθη·
 χαῖρε δι' οὗ τό φῶς ἀντεισῆλθε.
 Χαῖρε, τῆς ἀκτίστου Θεότητος, Ἄγγελε·
 χαῖρε, τῆς κτιστῆς
 καί μωρᾶς ὄντως ἔλεγχε.
 Χαῖρε, ὕψος ἀνεπίβατον
 τήν Θεοῦ φύσιν εἰπών·
 χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον,
 τήν ἐνέργειαν εἰπών.
 Χαῖρε, ὅτι τήν δόξαν
 τοῦ Θεοῦ καλῶς εἶπας·
 χαῖρε, ὅτι τάς δόξας
 τῶν κακούργων ἐξεῖπας.
 Χαῖρε, φωστήρ ὁ δεῖξας τόν ἥλιον·
 χαῖρε, κρατήρ τοῦ νέκταρος πάροχε.
 Χαῖρε, δι' οὗ ἡ ἀλήθεια λάμπει·
 χαῖρε, δι' οὗ ἐσκοτίσθη τό ψεῦδος.
 Χαῖρε, κῆρυξ τῆς χάριτος.

Ὅλοι μαζί ἐπαναλαμβάνομε:

Χαῖρε, κῆρυξ τῆς χάριτος.

Τό Συναξάριον

α) Τοῦ Μηναιίου.

β) Τοῦ Τριωδίου τό παρόν:

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ,
 δευτέρα Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν,

μνήμην ἐπιτελοῦμεν
 τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Γρηγορίου,
 Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης,
 τοῦ Παλαμᾶ.

Φωτός λαμπρόν κήρυκα νῦν ὄντως μέγαν
 πηγὴ φάους ἄδυτον ἄγει πρὸς φέγγος.

Ταῖς αὐτοῦ πρεσβείαις, ὁ Θεός,
 ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Καταβασία: Ἦχος δ'.

Ὦδὴ α'.

Ἀνοιξω τό στόμα μου
 καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος·
 καὶ λόγον ἐρεύξομαι τῇ Βασιλίδι Μητρί·
 καὶ ὀφθήσομαι φαιδρῶς πανηγυρίζων·
 καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τά θαύματα.

Ὦδὴ γ'.

Τούς Σούς ὑμνολόγους, Θεοτόκε,
 ὡς ζῶσα καὶ ἄφθονος Πηγὴ,
 διάσον συγκροτήσαντας
 πνευματικόν στερέωσον
 καὶ ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ Σου
 στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

Ὦδὴ δ'.

Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν
 τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως
 Σοῦ τοῦ ὑψίστου ὁ Προφῆτης Ἀββακούμ
 κατανοῶν ἐκραύγαζε·
 Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.

Ὦδὴ ε΄.

Εξέστη τά σύμπαντα
 ἐπί τῇ θείᾳ δόξῃ Σου,
 Σύ γάρ, Ἀπειρόγαμε Παρθένε,
 ἔσχες ἐν μήτρᾳ τόν ἐπί πάντων Θεόν
 καί τέτοκας ἄχρονον Υἱόν
 πᾶσι τοῖς ὕμνοῦσι Σε
 σωτηρίαν βραβεύοντα.

Ὦδὴ στ΄.

Τήν θείαν ταύτην καί πάντιμον
 τελοῦντες ἐορτήν οἱ θεόφρονες
 τῆς Θεομήτορος
 δεῦτε τάς χεῖρας κροτήσωμεν
 τόν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Θεόν δοξάζοντες.

Ὦδὴ ζ΄.

Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες
 παρά τόν Κτίσαντα, ἀλλά πυρός ἀπειλήν
 ἀνδρείως πατήσαντες
 χαίροντες ἔψαλλον.
 Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος
 καί Θεός εὐλογητός εἶ.

**Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν
 καί προσκυνοῦμεν τόν Κύριον.**

Ὦδὴ η΄.

Παιδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ
 ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο
 τότε μέν τυπούμενος, νῦν δέ ἐνεργούμενος·
 τήν οἰκουμένην ἅπασαν
 ἀγείρει ψάλλουσιν·

Τόν Κύριον ὑμνεῖτε τά ἔργα,
καί ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

ᾠδή θ'.

Η Θ΄ ΩΔΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τόν Κύριον
Τήν τιμιωτέραν ...

Καταβασία.

Ἄπας γηγενῆς
σκιρτάτω τῷ πνεύματι
λαμπαδουχούμενος.
Πανηγυρίζετω δέ
αὐλῶν Νόων φύσις γεραίρουσα
τήν ἱεράν πανήγυριν τῆς Θεομήτορος
καί βοάτω, χαίροις παμμακάριστε
Θεοτόκε, Ἄγνή, Ἄειπάρθενε.

Μικρά συναπτή. . . **Ὅ**τι Σέ αἰνοῦσι. . .

Ἄγιος Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν. . .

Ἐξαποστειλάρια.

*α. Τό ἀναστάσιμο τοῦ ἀντίστοιχου ἐωθινοῦ
Εὐαγγελίου*

β. Τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου ἀπό τό Τριῶδιο:

Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν

Χαῖρε, Πατέρων καύχημα,
Θεολόγων τό στόμα
τῆς ἡσυχίας σκήνωμα,
τῆς σοφίας ὁ οἶκος,
τῶν διδασκάλων ἀκρότης,
πέλαγος τό τοῦ λόγου
πράξεως, χαῖρε, ὄργανον,

θεωρίας ἀκρότης,
 θεραπευτά
 καί τῶν νόσων, χαῖρε,
 τῶν ἀνθρωπίνων
 Πνεύματος, χαῖρε, τέμενος
 καί θανῶν καί ζῶν, πάτερ.

Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Δέσποινα πάντων ἄνασσα,
 πρόφθασον ἐν κινδύνοις,
 πρόφθασον ἐν ταῖς θλίψεσι,
 πάρεσο ἐν ἀνάγκαις
 τῆς τελευταίας ἡμέρας,
 μή σατάν ἡμᾶς λάβῃ,
 μή ἄδης, μή ἀπώλεια
 βήματι τοῦ Υἱοῦ Σου
 τῷ φοβερῷ
 ἀνευδύνους ἅπαντας παραστῆναι,
 ὦ Θεομητορ Δέσποινα,
 ποιήσον Σαῖς πρεσβείαις.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Στιχηρά

A.

*Τά τέσσερα Ἀναστάσιμα
 τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος*

B.

Τά τρία ἐπόμενα τοῦ Ἁγίου εἰς τέσσερα

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

5.

Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καί χορῷ,

αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.

Τήν μακαρίαν ἐν κόσμῳ
ζωήν διήνυσας
καὶ νῦν τῶν μακαρίων
συνευφραίνῃ τοῖς δήμοις
καὶ γῆν τήν τῶν πραέων
ὡς πρᾶος οἰκεῖς,
ιεράρχα Γρηγόριε·
χάριν θαυμάτων
πλουτεῖς δέ παρά Θεοῦ,
ἦν παρέχεις τοῖς τιμῶσί σε.

6.

*Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις,
αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τόν Κύριον.*

Τήν μακαρίαν ἐν κόσμῳ ...

7.

*Ἀνάστηδι, Κύριε, ὁ Θεός μου,
ὑψωθήτω ἡ χεὶρ Σου,
μή ἐπιλάβῃ τῶν πενήντων Σου εἰς τέλος.*

Ορθοδοξίας τά δόγματα
κατεφύτευσας
κακοδοξίας, μάκαρ,
ἐκτεμών τὰς ἀκάνθας·
καὶ πίστεως τόν σπόρον
πληθύνας καλῶς
ἐπομβρία τῶν λόγων σου
ἐκατοστεύοντα στάχυν
ὡς πρακτικός
γεωργός, Θεῷ προσήνεγκας.

8.

Εξομολογήσομαί Σοι, Κύριε,
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά Σου.

Τὴν τοῦ ἀμέμπτου σου βίου,
μάκαρ, λαμπρότητα
ἐθαύμασαν Ἄγγέλων
καὶ ἀνθρώπων οἱ δῆμοι·
καὶ γὰρ τῇ προαιρέσει
στερρός ἀδλητῆς
ἀσκητῆς ἀναδέδειξαι
καὶ ἱεράρχης καὶ ἄξιος
λειτουργός
τοῦ Θεοῦ καὶ φίλος γνήσιος.

Δόξα. Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Τὴν ὥρα πού μετανοεῖ ὁ ἄσωτος, ὁ Θεός τόν φωτίζει καὶ τόν καταλάμπει μέ τό κάλεσμά Του. Καί μέσα στήν ἀθλιότητά μας μᾶς ἐπισκέπτεται ὁ Θεός!

Ὁ ρόλος τῆς νηστείας: Ἡ νηστεία μᾶς ταπεινώνει καὶ ὁ Θεός μᾶς βρίσκει κατάλληλους γιά ἐπίσκεψη, καθοδήγηση καὶ φωτισμό.

Τοῖς ἐν σκότει
ἀμαρτημάτων πορευομένοις,
φῶς ἀνέτειλας, Χριστέ,
τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας·
καὶ τὴν εὐσημον ἡμέραν τοῦ πάθους Σου
δείξον ἡμῖν, ἵνα βοῶμεν Σοι·
Ἀνάστα, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν. Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις...

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΗ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα 1,10 - 2,3.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. α'. Ψαλμός 11.

Σύ, Κύριε, φυλάξαις ἡμᾶς
καὶ διατηρήσαις ἡμᾶς.

Σῶσόν με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὁσῖος.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα. 1,10 - 2,3.

* * * * *

Σημείωση:

Στό παρατιθέμενο ἐν συνεχείᾳ ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας προσδέτουμε καὶ τοὺς πρώτους ἐννέα στίχους τῆς ἀρχῆς τῆς Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς, γιὰ νά δώσουμε τὴν εὐκαιρία στοὺς πιστοὺς, νά κατανοήσουν τὴν περικοπή, ἀλλὰ καὶ νά λάβουν ἀφορμὴ γιὰ νά μελετήσουν ὀλόκληρη τὴν Ἐπιστολή κατ' αὐτὴν τὴν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἡ μελέτη τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς παραγράφου, εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ νά κατανοηθῇ ἡ ἔννοια τῆς διδασκαλίας πού περιλαμβάνει ἡ περικοπή πού διαβάζεται στὴν Ἐκκλησία.

1 **Π**ολυμερῶς καὶ πολυτρόπως
πάλαι ὁ Θεός,

Ἄφοῦ πολλές φορές καὶ μέ ποικίλους
τρόπους τὰ παλιά χρόνια ὁ Θεός

λαλήσας τοῖς Πατράσιν

ἐν τοῖς Προφήταις,

μίλησε στοὺς προπάτορες διὰ τῶν

προφητῶν,

- 2 ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων
ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Ἰίῳ·
σ' αὐτούς ἐδῶ τούς ἔσχατους καιρούς
μίλησε σ' ἐμᾶς μέσῳ τοῦ Ἰίου.
Ὅν ἔθηκε κληρονόμον πάντων,
Αὐτόν ὄρισε κληρονόμο τῶν πάντων
δι' Οὓ καί τούς αἰῶνας ἐποίησεν.
καί μέσῳ Αὐτοῦ δημιούργησε τό
σύμπαν.
- 3 Ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης
Αὐτός εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τοῦ θεϊκοῦ
μεγαλείου
καί χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως Αὐτοῦ,
καί ἡ τέλεια ἐκφραση τῆς θεϊκῆς
ὑπόστασης
φέρων τε τά πάντα
τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ,
καί Αὐτός συγκρατεῖ τό σύμπαν
μέ τῆ δύναμη τοῦ λόγου Του.
δι' Ἐαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν,
Ἄφοῦ καθάρισε μέ τό σταυρικό Του
θάνατο τίς ἁμαρτίες μας,
ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης
ἐν ὑψηλοῖς,
κάθησε ψηλά, στά δεξιᾷ τοῦ
παντοδύναμου Θεοῦ.
- 4 τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν
Ἀγγέλων,

- Ὁ Υἱὸς ἔγινε τόσο ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους,
ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς
κεκληρονόμηκεν ὄνομα.
ὅσο ἀνώτερο εἶναι τὸ ὄνομα πού Του
ἔδωσε ὁ Θεός.
- 5 Τίνι γάρ εἶπε ποτέ τῶν Ἀγγέλων·
Γιατί σέ κανέναν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους
δέν εἶπε ποτέ ὁ Θεός:
Υἱὸς μου εἶ Σύ,
Ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά Σε;
«Εἶσαι ὁ γιὸς Μου, Ἐγὼ σήμερα σέ
γέννησα».
- Καί πάλιν·
Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα
καί Αὐτός ἔσται Μοι εἰς Υἱόν;
Οὔτε πάλι εἶπε γιὰ κανέναν: «Ἐγὼ θά
ἴμαι Πατέρας του κι αὐτός θά ἴναι Υἱὸς
Μου».
- 6 ὅταν δέ πάλιν εἰσαγάγη
τόν πρωτότοκον εἰς τήν οἰκουμένην,
λέγει·
Κι ὅταν ἀλλοῦ παρουσιάζει τόν
πρωτότοκο Υἱό Του στήν οἰκουμένην,
λέει:
Καί προσκυνησάτωσαν Αὐτῷ
πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.
«Νά Τόν προσκυνήσουν ὅλοι οἱ ἄγγελοι
τοῦ Θεοῦ».
- 7 Καί πρὸς μέν τοὺς Ἀγγέλους λέγει·

Ἐνῶ πρὸς τοὺς ἀγγέλους λέει:

Ὁ ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ
πυρὸς φλόγα·

«Ὁ Θεὸς κάνει σάν ἀνέμους τοὺς
ἀγγέλους Του κι αὐτοὺς πού Τόν
ὑπηρετοῦν σάν πύρινη φλόγα»,

8 πρὸς δέ τόν Υἱόν ὁ Θρόνος Σου, ὁ Θεός,
εἰς τόν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·

Στόν Υἱό λέει: «Ὁ Θρόνος Σου, Θεέ,
θά παραμείνη στό αἰῶνα τοῦ αἰῶνος
ῥάβδος εὐθύτητος,
ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας Σου.

καί τό σκῆπτρο τῆς εὐθύτητος
εἶναι τό σκῆπτρο τῆς βασιλείας Σου.

9 Ἠγάπησας δικαιοσύνην
καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν·

Ἀγαπᾶς τό δίκαιο καὶ μισεῖς τό ἄδικο.
διά τοῦτο ἔχρισέ Σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός Σου
ἔλαιον ἀγαλλιάσεως
παρά τοὺς μετόχους Σου.

Γι' αὐτό, Θεέ, Σέ ἔχρισε Μεσσία ὁ Θεός
Σου μέ ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παραπάνω
ἀπό τοὺς μετόχους Σου.

Ἡ περιχοπή τῆς Πρὸς Ἑβραίους,
πού διαβάζεται ὡς ἀποστολικό ἀνάγνωσμα
στή θεία Λειτουργία

Ὁ Υἱός εἶναι ἀνώτερος ἀπό τοὺς Ἀγγέλους
Ἡ σπουδαιότητα τῆς σωτηρίας

10 **Κ**ατ' ἀρχάς, Σὺ Κύριε,

τήν γῆν ἐθεμελίωσας,
καί ἔργα τῶν χειρῶν σου
εἰσιν οἱ οὐρανοί·

Ἐσύ, Κύριε, ἀρχικά στερέωσες τή γῆ κι
ἔργο δικό Σου εἶναι οἱ οὐρανοί.

- 11 αὐτοί ἀπολοῦνται,
Σύ δέ διαμένεις·
καί πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
12 καί ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς καί
ἀλλαγήσονται·

Αὐτοί θά ἐξαφανιστοῦν ἐνῶ Σύ
παραμένεις. Τά πάντα θά παλιώσουν
σάν ροῦχο. Σάν μανδύα θά τούς τυλίξεις
καί θ' ἀλλάξουν.

Σύ δέ ὁ αὐτός εἶ
καί τά ἔτη Σου οὐκ ἐκλείψουσι.

Ἐσύ ὅμως παραμένεις ὁ ἴδιος, τά χρόνια
Σου ποτέ δέν θά τελειώσουν.

- 13 Πρός τίνα δέ τῶν Ἀγγέλων
εἶρηκέ ποτε·
κάθου ἐκ δεξιῶν Μου
ἕως ἄν θῶ τούς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;
Σέ ποιόν ἀπ' τούς Ἀγγέλους εἶπε ποτέ ὁ
Θεός: «κάθισε στά δεξιά μου ὡσότου
ὑποτάξω τούς ἐχθρούς σου κάτω ἀπό τά
πόδια σου»;
- 14 Οὐχί πάντες εἰσὶ λειτουργικά πνεύματα
εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα
διὰ τούς μέλλοντας
κληρονομεῖν σωτηρίαν;

Δέν εἶναι, λοιπόν, ὅλοι οἱ Ἄγγελοι
πνεύματα πού ὑπηρετοῦν τό Θεό κι
ἀποστέλλονται ἀπ' Αὐτόν γιά νά
βοηθήσουν ὅσους μέλλουν νά σωθοῦν;

2,1 Διά τοῦτο δεῖ

περισσότερος ἡμᾶς προσέχειν
τοῖς ἀκουσθεῖσι,
μή ποτε παραρρῶμεν.

Γι' αὐτό κι ἐμεῖς πρέπει νά μένουμε πιό
σταθεροί στίς ἀλήθειες πού ἀκούσαμε,
γιά νά μήν ξεστρατίσωμε ποτέ.

Πρέπει νά προσέχωμε αὐτά πού ἀκοῦμε νά
διαβάζονται ἀπό τήν Ἀγ. Γραφή, καί νά τά
ἀκολουθοῦμε πιστά γιά νά μή χάσωμε τό δρόμο
μας, ὅπως παρερμήνευσε τούς λόγους τῆς Βίβλου
ὁ Βαρλαάμ καί ἡ δυτικὴ φιλοσοφία σέ σχέση μέ
τήν Ανατολή.

2 Εἰ γάρ ὁ δι' Ἀγγέλων λαληθεῖς λόγος
ἐγένετο βέβαιος

καί πᾶσα παράβασις καί παρακοή
ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν,

3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα

τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;

Γιατί ἂν ὁ λόγος πού δόθηκε ἄλλοτε
μέσω Ἀγγέλων, ἀποδείχτηκε ἀληθινός
κι ὅσοι τόν παρέβηκαν ἢ δέν ὑπάκουσαν
σ' αὐτόν, δέχτηκαν τήν τιμωρία πού
τούς ἔπρεπε, πῶς εἶναι δυνατόν ἐμεῖς νά
ξεφύγωμε, ἂν δέν δώσωμε τήν προσοχή
πού ταιριάζει σέ μιὰ τόσο σπουδαία
σωτηρία;

Ἐμεῖς εἴμαστε ὑπεύθυνοι γιά τίς παραβάσεις πού
κάνομε στό Νόμο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός εἶναι δίκαιος!

Ἦτις ἀρχὴν λαβοῦσα
λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου,
ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων
εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

Τῆ σωτηρία αὐτῆ, τὴν ὁποία ἄρχισε νὰ
διακηρύσσει ὁ Κύριός μας ἐκεῖνοι πού
τὴν ἀκουσαν, τὴν παρέδωκαν μέ
βεβαιότητα σ' ἐμᾶς.

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι περίοδος
κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἐκκλησία προετοιμάζεται νὰ
ἐορτάσει καὶ νὰ ζήσει τό σταυρικό Πάθος καὶ τὴν
Ἀνάστασι τῶν Κυρίου, τό ὁποῖον κορυφώνεται
στή Μεγάλη Παρασκευὴ καὶ τῆ νύχτα τοῦ Πά-
σχα. Μέ τὴν Θυσία Του αὐτῆ καὶ τῆ νίκη Του
κατὰ τοῦ κόσμου, τοῦ διαβόλου καὶ τοῦ θανά-
του ὁ Κύριος σώζει τόν κόσμον.

Τό τριπλό ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀπεσταλμέ-
νος ἀπὸ τὸν Πατέρα γιὰ νὰ ἐργαστῆ τὴν σωτηρία
τοῦ κόσμου, εἶναι φορέας ἐνός νέου τριπλοῦ ἀξι-
ώματος, τοῦ «Μεσσία». Ὁ Χριστός – Μεσσίας
εἶναι συγχρόνως Προφήτης, Ἱερεὺς καὶ Βασι-
λεύς. Ἡ ἱερωσύνη Του καὶ τό ἱερατικό ἔργο τοῦ
Χριστοῦ ἱερουργήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιον μέ τῆ σταυ-
ρική θυσία Του. Στὴ θυσία αὐτῆ ὁ ἴδιος εἶναι
συγχρόνως καὶ ὁ Ἱερεὺς καὶ τό Θῦμα πού θυσι-
άζεται· ὁ Ἄμνός ὁ αἵρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κό-
σμου.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκκλη-
σία διαβάσει τὴν Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀ-
ποστόλου Παύλου κατὰ σειρά, κατὰ τὰ Σάββατα
καὶ τίς Κυριακὲς τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς,
ἀπὸ τό Σάββατο τῆς Α' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν,

μέχρι τό Σάββατο τοῦ Λαζάρου. Συμπληρωματικά σημειώνουμε ὅτι ἡ Ἐπιστολή διαβάζεται ἐπίσης τίς καθημερινές, ἀπό τήν Δευτέρα τῆς 29^{ης} ἐβδομάδος μέχρι τήν Τετάρτη τῆς 31^{ης} ἐβδομάδος.

Ἡ Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ὡς τό εὐαγγελικό κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Ἑβραίους, **τονίζει ἰδιαιτέρως τό ἱερατικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ**, τήν ἐκούσια (θεληματική) σταυρική Του θυσία, μέ τήν ὁποία ἱερουργήθηκε ἡ ἐξιλέωση τοῦ ἀνθρώπου. Μέ αὐτήν ὀλοκληρώθηκαν καί καταργήθηκαν ὅλες οἱ θυσίες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καί ἡ ἱερωσύνη τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Αὐτή ἀκριβῶς τήν ἀνάδειξη τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὑπομνηματίζει ἡ Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολή.

Ἡ ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά συνεχίξῃ, νά παρατείνῃ στοὺς αἰῶνες τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ· νά κηρύττῃ καί νά ἱερουργῇ σέ κάθε ἐποχή τῆ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος βέβαια, ὡς ὑποκείμενος στήν ἐξουσία τοῦ διαβόλου, ἀντιστρατεύεται καί πολεμᾷ τήν Ἐκκλησία καί τό ἔργο της, ὅπως ἀκριβῶς ἀντιστρατεύτηκε καί πολέμησε τῆ ζωή καί τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἀποστόλων. Ἡ Ἐκκλησία ὁμως ἀποκρούει κάθε φορά τόν πόλεμο αὐτό μέ χαρισματικά ὄργανα πού ἀναδεικνύει ὡς ἐκπροσώπους Του ὁ Χριστός, τίς «σάλπιγγες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» καί τοὺς «ὀπλίτες τῆς παρατάξεως Κυρίου» πού ἐρμηνεύουν τό λόγο τοῦ Θεοῦ, τοὺς Ἁγίους Πατέρες, τοὺς κατά ακιρούς Ἐπισκόπους καί Ἱερεῖς. «Οὐκ εἶσω ὑμᾶς ὀρφανούς.»

Ἐνας τέτοιος κορυφαῖος ἱεράρχης, ἐρμηνευτής καί ὑπέρμαχος τοῦ λόγου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς

τόν κόσμον καὶ συνεχιστῆς τοῦ ἔργου τῶν Μεγάλων Πατέρων καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, ὑπῆρξε τὸν 14^ο αἰῶνα ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (+1359), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης.

Μέ τῆ ζωῆ καὶ τῆ διδασκαλία του ὁ μέγας αὐτός Ἅγιος τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀπέκρουσε στίς ἡμέρες του τὴν ἐπίθεση τοῦ πνεύματος τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον ἔφερε ἀπὸ τὴν Ἰταλία στὴν Θεσσαλονίκη καὶ στὴν Κωνσταντινούπολη ἕνας Ἕλληνας μοναχός, ὁ Βαρλαάμ, ὁ Καλαβρός ἀπὸ τὴν Σεμινάρα τῆς Κάτω Ἰταλίας.

Ἡ σύγκρουση ὑπῆρξε σκληρὴ καὶ συνεχλόνησε τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία τελικὰ ἀνεκῆρυξε συνοδικῶς τὴν διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ: Ὅτι δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι δυνατόν νά ἐπιτύχη τὴ γνώση τοῦ Θεοῦ, ὅχι ὅμως μέ τὸ φιλοσοφικὸ πνεῦμα του καὶ τίς γνωστικὲς δυνατότητές του, ὅπως ἐδίδασκε ὁ Βαρλαάμ, ἀλλὰ κυρίως καὶ πρωτίστως ἐπειδὴ τὸ θέλει ὁ Ἴδιος ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος συγκαταβαίνει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἀνταποκρίνεται προετοιμαζόμενος μέ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν προσευχὴ τῆς ἡσυχίας στὴν κάθοδον τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος μέσα στὴν Ἐκκλησία ἔχει τὴ δυνατότητα, παρ' ὅτι εἶναι ἐνδεδυμένος ὑλικὸ σῶμα, νά μετέχη στὴ ζωὴ καὶ τὴ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

« ΑΛΛΗΛΟΥΪΑΡΙΟΝ »

Ἦχος πλ. α'. Ψαλμός 88.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Τά ἐλέη Σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι·
εἰς γενεάν καὶ γενεάν
ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν Σου ἐν τῷ στόματί μου.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ὅτι εἶπας: Εἰς τόν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται.
 Ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά Σου.
Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

**ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
 ΤΗΣ Β' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ**

Ἐκ τοῦ κατὰ Μᾶρκον, 2,1-12.

**Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου
 στήν Καπερναούμ**

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,

- 1 εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ·
 καί ἠκούσθη, ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.

Ἐκεῖνο τόν καιρό μπήκε ὁ Ἰησοῦς στήν
 Καπερναοῦμ καί διαδόθηκε ὅτι
 βρίσκεται σέ κάποιο σπίτι.

- 2 Καί εὐθέως συνήχθησαν πολλοί,
 ὥστε μηκέτι χωρεῖν
 μηδέ τά πρὸς τήν θύραν·
 καί ἐλάλει αὐτοῖς τόν λόγον.

Ἀμέσως συγκεντρώθηκαν πολλοί,
 ὥστε δέν ὑπῆρχε χώρος οὔτε κι ἔξω ἀπό
 τήν πόρτα· καί τούς κήρυττε τό μήνυμά
 Του.

- 3 Καί ἔρχονται πρὸς Αὐτόν,
 παραλυτικόν φέροντες,
 αἰρόμενον ὑπό τεσσάρων·

Ἔρχονται τότε πρὸς Αὐτόν, φέροντας
 ἓναν παράλυτο, πού τόν βάσταζαν
 τέσσερα ἄτομα.

- 4 καί μή δυνάμενοι προσεγγίσει Αὐτῷ

διά τόν ὄχλον,

ἀπεστέγασαν τή στέγην ὅπου ἦν,

Κι ἐπειδή δέν μποροῦσαν νά τόν φέρουν
κοντά στόν Ἰησοῦ ἐξαιτίας τοῦ
πλήθους, ἔβγαλαν τή στέγη πάνω ἀπό
κεῖ πού ἦταν ὁ Ἰησοῦς,

καί ἐξορύξαντες χαλῶσι τόν κράββατον,
ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικός κατέκειτο.

ἔκαναν ἓνα ἄνοιγμα καί κατέβασαν τό
κρεβάτι, πάνω στό ὁποῖο ἦταν
ξαπλωμένος ὁ παράλυτος.

5 Ἰδὼν δέ ὁ Ἰησοῦς τήν πίστιν αὐτῶν,
λέγει τῷ παραλυτικῷ·

Τέκνον,

ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

Ὅταν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τήν πίστη τους,
εἶπε στόν παράλυτο: Παιδί μου, σοῦ
συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες.

6 Ἦσαν δέ τινες τῶν Γραμματέων ἐκεῖ
καθήμενοι καί διαλογιζόμενοι
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν·

Κάθονταν ὅμως ἐκεῖ μερικοί
Γραμματεῖς καί συλλογίζονταν μέσα
τους·

7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας;

Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας,

εἰ μή εἷς, ὁ Θεός;

Πῶς μιλάει Αὐτός ἔτσι, προσβάλλοντας
τό Θεό; Ποιός μπορεῖ νά συγχωρεῖ
ἁμαρτίες, παρά μόνον ἓνας, ὁ Θεός;

- 8 **Καί εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς**
τῷ πνεύματι αὐτοῦ
ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται
ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς·
 Ἀμέσως κατάλαβε ὁ Ἰησοῦς ὅτι αὐτὰ
 σκέφτονται καὶ τοὺς εἶπε:

- Τί ταῦτα διαλογίζεσθε**
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
 9 **Τί ἔστιν εὐκοπώτερον,**
εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ·
ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι,
ἢ εἰπεῖν ἔγχειραι
καὶ ἄρον τόν κράββατόν σου
καὶ περιπάτει;

Γιατί κάνετε αὐτές τίς σκέψεις στό
 μυαλό σας; Τί εἶναι εὐκολώτερο νά πῶ
 στόν παράλυτο: «Σοῦ συγχωροῦνται οἱ
 ἁμαρτίες», ἢ νά τοῦ πῶ: «Σήκω, πάρε
 τό κρεβάτι σου καὶ περπάτα»;

- 10 **Ἴνα δέ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει**
ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου
ἀφιέναι ἐπί τῆς γῆς ἁμαρτίας,
λέγει τῷ παραλυτικῷ·
 11 **Σοί λέγω ἔγχειραι**
καὶ ἄρον τόν κράββατόν σου
καὶ ὑπάγε εἰς τόν οἶκόν σου.

Γιά νά μάθετε λοιπόν ὅτι ὁ Υἱός τοῦ
 ἀνθρώπου ἔχει τήν ἐξουσία νά
 συγχωρῇ πάνω στή γῆ ἁμαρτίες, λέει
 στόν παράλυτο: Σέ σένα τό λέω, σήκω,

πάρε τό κρεβάτι σου καί πήγαινε στό σπίτι σου.

- 12 **Καί ἠγέρθη εὐθέως
καί ἄρας τόν κράββατον,
ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων,
ὥστε ἐξίστασθαι πάντας
καί δοξάζειν τόν Θεόν, λέγοντας·
ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.**

Ἐκεῖνος σηκώθηκε ἀμέσως, πῆρε τό κρεβάτι του καί μπροστά σ' ὅλους βγῆκε ἔξω, ἔτσι πού θαύμαζαν ὅλοι καί δόξαζαν τό Θεό λέγοντας: «Τέτοια πράγματα ποτέ ὡς τώρα δέν εἶδαμε!»

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ὁ Χριστός θεραπεύει ἕναν παράλυτο, συγχωρώντας τίς ἁμαρτίες του καί ἀποδεικνύει μέ τόν τρόπο αὐτό, ὅτι αἰτία τῆς σωματικῆς νόσου εἶναι οἱ ἁμαρτίες πού βαρύνουν τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ μέγας Ἰατρός καί Θεραπευτής τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων. Ὁ Δημιουργός καί ἀνακαινιστής τῆς Κτίσεως. Ἦλθε στόν κόσμο ἀκριβῶς γιά νά θεραπεύσῃ τό τραῦμα τοῦ Ἀδάμ καί νά λύσῃ τά ἔργα τοῦ Διαβόλου.

Ἡ οὐσία τῆς πτώσεως τοῦ Ἀδάμ καί ἡ αἰτία πού προκάλεσε ὅλα τά κακά καί τίς ἀρρώστειες στή κτίση καί στόν ἄνθρωπο, στό σῶμα του καί τήν ψυχή του, εἶναι ἡ ἁμαρτία. Γι' αὐτό πρῖν θεραπεύσῃ μιᾶ σωματική ἀρρώστεια ὁ Κύριος κτυπᾷ τή ρίζα τοῦ κακοῦ, τήν ἁμαρτία. Ἡ θεραπευτική μέθοδος τοῦ Χριστοῦ εἶναι κλήση σέ

μετάνοια και ἄφεση και παλινόρθωση τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Φαίνεται καθαρά ὅτι ὁ Χριστός παίρνοντας ἐπάνω Του τόν ἁμαρτωλό ἀνδρωπο και θεραπεύοντάς τον καθώς τόν ἐνώνει μέ τή δική Του θεία και καθαρή φύση, πλύνοντάς τον μέ τό αἷμα του, τόν θεραπεύει και τόν ἀποκαθιστᾷ στήν πρώτη ὑγεία του. Τό Θεραπευτικό λοιπόν ἔργο και ἀξίωμα τοῦ Χριστοῦ ὡς Ἰατροῦ ἐνυπάρχει μέσα στό ἀξίωμα και τό ἔργο τῆς ἱερωσύνης. Ὁ Χριστός ὡς Ἰερεὺς εἶναι συγχρόνως και Ἰατρός, πού ἀγιάζει τόν ἀνδρωπο, τόν θεραπεύει και τόν συμφιλιώνει μέ τόν Θεόν. Ὁ Οἶκος Του, ἡ Ἐκκλησία εἶναι Πανδοχεῖο κατά τήν γνωστή παραβολή στό ὁποῖο ὁ Χριστός ἐμπιστεύεται πρὸς τελείαν θεραπείαν τόν ἀσθενῆ και τραυματισμένο ἀπό τούς ληστές δαίμονες ἀνδρωπο. Ἡ Γενική θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν Χριστό και τήν Ἐκκλησία γίνεται μέ δύο βασικά φάρμακα: Α) Τό Λόγο τῆς Ἀληθείας, πού περιλαμβάνει ἡ Ἁγία Γραφή και τόν ἐξηγεῖ τό κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, και Β) Τή δύναμη τῆς θείας Χάριτος, τήν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία οἰκονομεῖ - χορηγεῖ διά τῶν μυστηρίων της. Ἡ Ἐκκλησία μέ τή Θεία Εὐχαριστία και τά ἄλλα μυστήριά της ζεῖ τόν ὅλο Χριστό και Τόν παρέχει τή ζωή Του στά μέλη της, ἐνῶ συγχρόνως Τόν προβάλλει ὡς ἱατρό και θεραπευτή τῆς ἀνθρωπότητας στό σύγχρονο κόσμο προσκαλῶντας τον νά προσέλθῃ σ' Αὐτόν και νά ἐνσωματωθῇ στό μυστικό Σῶμα Του, τήν Ἐκκλησία. Ὁ Χριστός θεραπεύει μόνο μέ τό Λόγο Του μέσα στόν ὁποῖον συνυπάρχει και ἡ δύναμη τῆς θείας ζωῆς Του, ἡ Χάρη Του. Ἡ πορεία τῆς θεραπείας λοιπόν εἶναι εὐαγγελισμός και κλήση, κατήχηση, και Βάπτισμα,

Φώτισμα και ἀρχή νέας ζωῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ πού κορυφώνονται στήν ἀγάπη.

Ἡ περίοδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς εἶναι περίοδος κατηχήσεως, μύθεως τῶν Κατηχουμένων κυρίως στίς πρακτικές ἀρχές τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καί προετοιμασίας των γιά τό Βάπτισμα. Ἡ προετοιμασία περιελάμβανε **Βιβλική διδασχά καί μελέτη, νηστεία, ἐγκράτεια, προσευχή, ἐλεημοσύνη καί ἀγάπη καί φυσικά εἰλικρινῆ ἐξομολόγηση τέλειας ἀπογυμνώσεως τῆς ψυχῆς, καί ἐξορκισμούς.**

Τά Κατηχητικά ἐγχειρίδια τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἡ Γένεση, ἡ Ἐξοδος, τό κατ' ἐξοχὴν πρακτικῶν συμβουλῶν βιβλίο τῆς Π.Δ. οἱ Παροιμίες, ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα καί ἄλλα.

Κατάλληλα ὀργανωμένο πρὸς αὐτόν τόν σκοπόν εἶναι τό διδακτικό πρόγραμμα ὅλης τῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου μέ τά ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν καί τούς ὕμνους, πού ὑποδεικνύουν πρακτικές ἐφαρογές τῶν ἀναγνωσμάτων καί βαθεῖα ἐξατομικεμένα βιώματα, ἀλλά καί τά παραδείγματα πού προέβαλλε καί ἐξακολουθεῖ νά προβάλλη ἡ Ἐκκλησία κατὰ τήν περίοδο τοῦ Τριωδίου τόσο στούς κατηχουμένους πού προετοιμάζει γιά τό Βάπτισμα, ὅσο καί στούς πιστοὺς τῶν ὁποίων τό Βάπτισμα καί τή συνείδηση ἀνανεώνει καί ἐνημερώνει συνεχῶς.

Μέσα σ' αὐτά τά πλαίσια πρέπει νά δοῦμε καί τό θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Β' Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν, τόν ὁποῖον ἔφεραν τέσσερις καί τόν κατέβασαν ἀπό τή σκεπή μπροστά στόν Χριστόν. Στό περιστατικό αὐτό δέν πρέπει νά δοῦμε μόνο τό θαῦμα τῆς θεραπείας διά τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, ἀλλά καί τήν πίστι τῶν τεσσάρων καί τό ἱεραποστολικό ἔργο των πού κατόρθωσαν νά τόν προσαγάγουν στόν Χρι-

στό ξεπερνώντας τόσα εμπόδια. Πρέπει επίσης έδω να δοϋμε και τήν πρακτική έφαρμογή του χρέους τής γενικής Ίερωσύνης πού έχει κάθε άνθρωπος μέ τό βάπτισμά του, να προσαγάγη στό Θεό τό κάθε τί, ώστε να εντάξουμε τό χρέος μας για έκτέλεση καλών έργων και τήν ιεραποστολική μας ύποχρέωση για τή σωτηρία των αδελφών στα καθήκοντα τής γενικής Ίερωσύνης πού έχωμε ως μέλη του σώματος του Χριστού.

Προβάλλοντάς μας ή Έκκλησία αυτό τό θέμα κατά τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή, τονίζει τή σημασία του ιερατικού έργου του Χριστού, τής εκούσιας σταυρικής θυσίας Του για τήν άφεση των άμαρτιών μας. Οφείλομε λοιπόν, να αξιοποιήσωμε κατά τήν περίοδο αυτή, τή δυνατότητα πού μας παρέχεται να μετανοήσωμε και να λάβωμε τήν άφεση των άμαρτιών μας. Να πλυθούμε στο μυστήριο τής εξομολογήσεως και να ανακαινισθούμε.

Οι άνθρωποι συνήθως νοιάζονται να θεραπεύσουν τις σωματικές ασθένειες πού τους βασανίζουν. Οι δύσκολες όμως μέρες πού περνάμε, κατά τις όποιες κορυφώνεται ή άποστασία από τό Θεό, ή αυτονόμηση του ανθρώπου και ή άσέλγεια, μας δείχνουν ότι έχουν πληθυνθεί τά ψυχικά νοσήματα πού εκδηλώνονται και στον οργανισμό μέ τή σωματική κατάπτωση (κατάθλιψη κ.ά.) και τά νοσήματα αυτά προκαλούνται από τήν άμαρτία. Έχουν τις ρίζες τους μέσα στα βάθη τής ψυχής ή όποία συγκατατίθεται στην άμαρτία. Μόνον ή όρθή πίστη πού κηρύττει τό Ευαγγέλιο και ή εύσεβής και ένάρετη ζωή, όπως τήν προβάλλει τό ποιμαντικό έργο και οι κανόνες τής Έκκλησίας μέ τήν τήρηση των έντολών του Θε-

οὔ, μποροῦν νά στηρίξουν τόν ἄνθρωπο ἀπό τά ψυχικά νοσήματα.

Ἐκκλησία καί κόσμος

Σήμερα ὁ κόσμος δέν θέλει ν' ἀκούση γιά ἁμαρτία. Ἡ φωνή τῆς ἄδεις ψυχιατρικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία ἀγνοεῖ τό Θεό, δέν θέλει ν' ἀκούση γιά ἁμαρτία. Αὐτή ὅμως ὑπάρχει καί τυραννᾷ τήν ψυχή. Μέ φάρμακα προσπαθοῦν νά κοιμήσουν τό σῶμα· νά τό ἀκίνητοποιήσουν ὡς ὄργανο τῆς ψυχῆς. Μετά τήν παρέλευση ὅμως τῆς δράσεως τῶν φαρμάκων, τό μαρτύριο τῆς ψυχῆς συνεχίζεται. Ἡ θεραπεία τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν τῆς.

Ἡ οὐσία καί ἡ πηγὴ τῆς ἀφέσεως εἶναι ἡ ἱερωσύνη καί τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ. Καί τά δύο τά ἐμπιστεύτηκε στοὺς διαδόχους Του ἐπισκόπους καί ποιμένες, διδασκάλους καί ἱατροὺς πού Τόν ἐκπροσωποῦν μέσα στήν Ἐκκλησία.

Τήν ἐβδομάδα αὐτὴ πού ἀρχίζει σήμερα καί κορυφώνεται στήν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, εἶναι ὀρισμένη ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο, ὡς ἐβδομάδα τῶν ἱερατικῶν κλήσεων. Προσευχόμαστε γιά τὴν ἀνάδειξη νέων ἱερέων, ἱερουργῶν τῆς σωτηρίας, διδασκάλων, ἱατρῶν καί θεραπευτῶν τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Νά σημειώσουμε, ὅτι πρὶν ἀπὸ τὴν περικοπὴ τοῦ παραλύτου στὴ Β' Κυριακὴ τῶ νηστειῶν, ἀνεγινώσκετο ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ ἰδιόμελα ὅλης τῆς ἐβδομάδος.

Κοινωνικόν

*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις. Ἀλληλοῦϊα.*

καὶ

*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται Δίκαιος.
Ἀλληλούια.*

* * *

BIBLIA ENHΜΕΡΩΤΙΚΑ

Κατάλληλα γιά τή γνωριμία τοῦ Ἁγίου καί τή σημασία τῶν ἀγώνων του καί τῆς διδασκαλίας του στίς σχέσεις τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνισμοῦ καί τοῦ χριστιανισμοῦ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

1. Μοναχῆς Ὀλυμπιάδος Ντίτορα, **Τό θαῦμα τῆς χάριτος.** Ἀφηγηματική βιογραφία τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, τοῦ θαυματουργοῦ. Ἐκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγ. Ἀθανασίου Σφήνιτσης, Ἀγκαδιά Ἡμαθίας. Τηλ. 23310-99231

2. Ζωῆς Κανάβα: **Μέ τήν προσευχή καί τό κοντύλι.** Γρηγόριος Παλαμᾶς, βιογραφία.

3. Παναγιώτου Χρήστου, **Ὁ κήρυξ τῆς χάριτος καί τοῦ φωτός.** Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. Ἐκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ Κουφαλίων Θεσσαλονίκης.

4. π. Θεοδώρου Ζήση, **Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.** Ἐκδόσεις: Imago

* * *

Ἀναγνώσματα

προτεινόμενα γιά τόν ἱεροκήρυκα:

Τά χαρακτηριστικά τῶν Μεγ. Πατέρων καί δὴ τῶν Νηπτικῶν π.χ. τό ὄραμα τοῦ Ἰεζεκιήλ. Βλ. Μακάριος Αἰγύπτιος. Γιά τό θέμα τῶν ἀγῶνων τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ὅμως καταλληλότερα εἶναι: ἡ φλεγόμενη καί μή κατακλεισμένη Βάτος τοῦ Σινᾶ, ὁ γνόφος τῆς νεφέλης καί ἡ στήλη τοῦ πυρός τῆς σημαινούσης τήν παρουσία τοῦ προπορευομένου καί ὁδηγοῦντος τό Λαό Του Θεοῦ. Ἐξόδου κεφ 3-4. 19-20. 33-34.

